

AKTUALITĀTES PUBLISKO IEPIRKUMU REGULĒJUMĀ

Dace Gaile, Iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

GROZĪJUMI PUBLISKO IEPIRKUMU LIKUMĀ (PIL)

Grozījumi PIL 02.10.2014.

- ❑ Nosaka jaunu kārtību izslēgšanas noteikumu pārbaudei (gan 8.²pantā, gan 39.¹pantā) un nepamatoti lēta piedāvājuma (**NLP**) izvērtēšanai (48.pants).
- ❑ Stāsies spēkā 2015.gada 1.augustā.

Izslēgšanas noteikumi (8.²pants) – spēkā esošie I

- ❑ Izslēgšanas noteikumu esamību (t.sk. nodokļu parādu, kas pārsniedz 150 EUR, esamību Latvijā vai valstī, kur pretendents reģistrēts) pārbauda tikai attiecībā uz pretendentu, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības atbilstoši noteiktajām prasībām un kritērijiem.
- ❑ Informāciju par nodokļu parādiem par visiem pretendentiem iegūst, izmantojot e-izziņu sistēmu (VID un Latvijas pašvaldību dati par NĪN parādiem).
- ❑ No ārvalstniekiem papildus pieprasa ārvalsts kompetentās institūcijas izziņu, kas apliecina izslēgšanas noteikumu, t.sk. nodokļu parādu neesamību (nosaka vismaz 10 darbdienu termiņu izziņas iesniegšanai).

Izslēgšanas noteikumi (8.²pants) – spēkā esošie II

- ❑ Ja konstatē nodokļu parādu, kas pārsniedz 150 EUR, informē pretendentu un nosaka 10 darbdienu termiņu konstatēto parādu nomaksai un parādu nomaksas apliecinājuma iesniegšanai (apliecināta izdruka no VID EDS vai pašvaldības izdota izziņa).
- ❑ *Nav noteikts datums, uz kuru pārbauda izslēgšanas noteikumus, pieļauj parādu nomaksu pēc piedāvājumu iesniegšanas.*
- ❑ *Pārbauda potenciālo uzvarētāju.*
- ❑ *Nav regulējuma par izslēgšanas noteikumu attiecināšanu uz apakšuzņēmējiem un personām, uz kuru spējām balstās kvalifikācijas apliecināšanai.*
- ❑ *Aprēķinot nodokļu parādu kopsummu, ņem vērā NĪN.*

Izslēgšanas noteikumi (8.²pants) – pēc grozījumiem I

- ❑ Nodokļu parādu esamību pārbauda attiecībā uz iepirkuma izziņošanas/uzsākšanas dienu, kā arī uz dienu, kad pieņemts lēmums par iespējamu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu (ņem vērā VID datu bāzes aktualizācijas datumus).
- ❑ Informāciju par Latvijā reģistrētu/pastāvīgi dzīvojošu pretendentu saņem no e-izziņu sistēmas (netiek ņemts vērā NĪN).
- ❑ Ārvalstu pretendentam pieprasa iesniegt attiecīgās kompetentās iestādes izziņas par izslēgšanas noteikumu neesamību (paredz vismaz 10 darbdienu termiņu).
- ❑ Izslēgts regulējums, kas paredz pārbaudīt izslēgšanas noteikumu esamību tikai potenciālajam uzvarētājam.
- ❑ Vēlreiz pārbauda potenciālo uzvarētāju, vai nodokļu parādu nav dienā, kad pieņemts lēmums par iespējamu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu.

Izslēgšanas noteikumi (8.²pants) – pēc grozījumiem II

- ❑ Pretendents var iesniegt pierādījumus (EDS izdruka), ka tam nebija nodokļu parādu ne iepirkuma izsludināšanas/uzsākšanas brīdī, ne lēmuma pieņemšanas brīdī (paredz 10 dienu termiņu).
- ❑ Izslēgšanas noteikumi attiecas uz pretendenta norādīto personu, uz kuras iespējām pretendents balstās, lai apliecinātu, ka tā kvalifikācija atbilst paziņojumā par plānoto līgumu vai iepirkuma dokumentos noteiktajām prasībām, kā arī uz personālsabiedrības biedru, ja pretendents ir personālsabiedrība.

Izslēgšanas noteikumi (39.¹pants)– spēkā esošie I

- ☐ Informāciju par Latvijā reģistrētiem uzņēmumiem saņem e-izziņu sistēmā, ārvalstu uzņēmumiem pieprasa iesniegt attiecīgās ārvalsts kompetentās institūcijas izziņu.
- ☐ Pārbauda tikai to personu, kam piešķiramas līguma slēgšanas tiesības, vai visus kandidātus, kas uzaicināmi iesniegt piedāvājumus.
- ☐ Var pārbaudīt visus, kas iesnieguši pieteikumus vai piedāvājumus.
- ☐ Pārbauda pēc stāvokļa uz pārbaudes brīdi (VID datu bāzes aktualizācijas datumi), ņem vērā NĪN nomaksu.
- ☐ Pretendents, kam konstatēts nodokļu parāds, var pierādīt, ka nodokļu parāds nomaksāts (VID EDS izdruka), termiņš 10 darbdienu.

Izslēgšanas noteikumi (39.¹pants) – spēkā esošie II

- ❑ *E-izziņu sistēmā nevar saņemt izziņas, ja organizē «B» daļas pakalpojumu iepirkumus (8.panta septītā daļa).*
- ❑ *E-izziņu sistēmā nav datu par Latvijā reģistrētu uzņēmumu amatpersonām – ārvalstniekiem.*
- ❑ *E-izziņu sistēmā nav datu par personām, kuras nav reģistrētas UR (piemēram, augstskolas).*
- ❑ *Izziņu, ko iesniedz ārvalstnieki, derīguma termiņš ir viens mēnesis.*

Izslēgšanas noteikumi (39.¹pants) – pēc grozījumiem

- ❑ Nodokļu parādu esamību pārbauda uz iepirkuma izziņošanas/uzsākšanas dienu, kā arī uz dienu kad pieņemts lēmums par iespējamu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu (VID datu bāzes aktualizācijas datumi); netiek ņemta vērā NĪN nomaksa.
- ❑ Izslēgšanas noteikumu pārbaudi veic attiecībā uz visiem kandidātiem un pretendentiem (t.sk. 8.panta septītās daļas kārtībā veiktos iepirkumos, ja pasūtītājs peredzējis piemērot izslēgšanas noteikumus), sākot vērtēt pieteikumus un piedāvājumus; vēlreiz pārbauda potenciālo uzvarētāju.
- ❑ Informāciju par Latvijā reģistrētiem uzņēmumiem saņem e-izziņu sistēmā, ārvalstniekiem pieprasa iesniegt attiecīgo kompetento institūciju izziņas.
- ❑ Piegādātājs no e-izziņu sistēmas var saņemt datus par sevi.
- ❑ Pretendents var iesniegt pierādījumus, ka tam nebija nodokļu parādu ne iepirkuma izsludināšanas/uzsākšanas brīdī, ne lēmuma pieņemšanas brīdī (EDS izdruka), termiņš – 10 dienas.

NLP pārbaude (48.pants) – spēkā esošā

- ☐ Pasūtītājam radušās aizdomas par NLP.
- ☐ Pieprasa pretendentam paskaidrojumus atbilstoši PIL 48.panta otrajai daļai.
- ☐ Konsultējas ar pretendentu par saņemtajiem pierādījumiem (PIL 48.panta trešā daļa).
- ☐ Ja konstatē, ka iesniegtie pierādījumi nepamato zemo cenu, piedāvājumu noraida.

NLP pārbaude (48.pants) – pēc grozījumiem

- ❑ Pieprasa piedāvājumā iesniegt izdrukas no VID EDS par vidējām stundas tarifa likmēm profesiju grupās.
- ❑ Pienākums pārbaudīt, vai piedāvājums nav nepamatoti lēts, ja pretendenta vai tā norādīto (?) apakšuzņēmēju vidējās stundu tarifa likmes noteiktā periodā kaut vienā no profesiju grupām ir zemākas par 80% (vai nesasniedz minimālo) no vidējā rādītāja valstī pēc VID datu bāzes datiem.
- ❑ Pieprasa pretendenta paskaidrojumus, kā arī VID atzinumu. VID atzinums tiek sniegts 15 dienu laikā.
- ❑ Pasūtītājs izvērtē pretendenta iesniegtos pierādījumus un VID atzinumu (?).

04.09.2014. grozījumi PIL, spēkā no 06.09.2014.

☐ Tehniskās specifikācijas:

MK nosaka prasības publiskajam iepirkumam, kurā izmanto vides kritērijus (turpmāk - zaļais publiskais iepirkums), to piemērošanas kārtību pārtikas produktu piegādes un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumiem.

☐ Vērtēšanas kritēriji:

MK nosaka zaļajā publiskajā iepirkumā piemērojamo piedāvājuma izvēles kritēriju pārtikas produktu piegādes un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumiem.

☐ *MK līdz 2014.gada 30.oktobrim izdod noteikumus attiecībā uz pārtikas produktu piegādes un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumiem.*

MK noteikumi

- Ministru kabineta 28.10.2014. noteikumi Nr. 673
«Noteikumi par vides kritēriju piemērošanu un piedāvājumu
izvēles kritēriju noteikšanu pārtikas produktu piegādes un
ēdināšanas pakalpojumu iepirkumiem» - **spēkā no
06.11.2014.**
 - *Ar noteikumu spēkā stāšanos spēku zaudē Ministru
kabineta 09.09.2014. instrukcija Nr.5 «Zaļā publiskā
iepirkuma kritēriju piemērošanas instrukcija valsts tiešās
pārvaldes iestāžu veiktajiem pārtikas produktu piegāžu
un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumiem» (bija spēkā
no 10.10.2014.)*

02.10.2014. grozījumi PIL, spēkā no 01.11.2014.

- ❑ Pasūtītājs ir tiesīgs nepiemērot 8.²panta prasības līgumiem par pārtikas produktu piegādi, ja tiek ievērotas zaļā publiskā iepirkuma prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par prasībām publiskajam iepirkumam, kurā izmanto vides kritērijus, to piemērošanas kārtību pārtikas produktu piegādes un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumos.

MK noteikumi par vides kritēriju piemērošanu

- ☐ Noteikumus piemēro pārtikas produktu piegādes un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumiem, kas tiek veikti,
 - ☐ piemērojot PIL 8.panta pirmajā daļā noteiktās iepirkuma procedūras;
 - ☐ piemērojot 8.panta septīto daļu (ēdināšanas pakalpojumiem);
 - ☐ pārtikas produktu piegādes līgumiem, kas slēgti, piemērojot PIL 8.² panta piecpadsmīto daļu.

Īstermiņa ēdināšanas pakalpojumi

- ❑ Ēdināšanas pakalpojumi, kuru termiņš ir 3 mēneši vai īsāks, vai kuri tiek slēgti par ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanu atsevišķu pasākumu, t.sk. konferenču, semināru, pieredzes apmaiņas braucienu, ietvaros.

ZPI pamatprincipi īstermiņa ēdināšanas pakalpojumos

Izvēlēties ēdināšanas pakalpojumu sniedzējus, kas ēdienu gatavošanā:

- ☐ dod priekšroku svaigiem un sezonāliem pārtikas produktiem;
- ☐ izmanto pārtikas produktus, kas atbilst bioloģiskās lauksaimniecības shēmas prasībām/ nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas vai tās kvalitātes rādītāju prasībām/ lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām;
- ☐ izmanto pārtikas produktus, kas nesatur ĢMO.

Ēdināšanas pakalpojumu tehniskās specifikācijas

TS gatavo, ievērojot principus.

☐ Tehniskās specifikācijās **nosaka**:

- ☐ sezonālo augļu un dārzeņu izmantošanu (**var noteikt** biežumu vai regularitāti);
- ☐ ka nedrīkst saturēt ĢMO
- ☐ minimālo paaugstinātas kvalitātes produktu apjomu

☐ Tehniskās specifikācijās **var noteikt**:

- ☐ ka produkti nesatur sintētiskās krāsvielas (Regulas (EK) Nr.1333/2008 II pielikums);
- ☐ prasības iekārtām, tīrīšanas līdzekļiem, izmantotajiem traukiem, transportam;
- ☐ prasības atkritumu apsaimniekošanai.

Ēdināšanas pakalpojumu tehniskais piedāvājums

- ❑ Pierādījumi par sadarbību ar paaugstinātas kvalitātes pārtikas produktu ražotājiem (audzētājiem).
- ❑ Ēdināšanas pakalpojumam izmantoto galveno pamatproduktu sarakstu, īpaši norādot paaugstinātās kvalitātes pārtikas produktus.
 - ❑ *Nav jāiesniedz vienas nedēļas ēdienkarte ar pilnas uzturvērtības aprēķiniem un kalkulāciju, kā arī tehnoloģiskās kartes.*

Vērtēšanas kritēriji ēdināšanas pakalpojumu iepirkumos

- ☐ Zemākā cena, ja tehniskajā specifikācijā izmantoti visi principi.
- ☐ Pārējos gadījumos saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums: cena (*nav noteikts maksimālais īpatsvars*) + 2 kritēriji no MK noteikumu 48.punkta.
- ☐ Var papildus MK noteikumu 48.punktā minētajiem kritērijiem noteikt paša izvēlētus kritērijus, kas atbilst principiem vai saistīti ar citām pakalpojuma izpildē vēlamām priekšrocībām.

Vērtēšanas kritēriji ēdināšanas pakalpojumu iepirkumos

Ēdināšanas pakalpojumam izmantoto:

bioloģiskās lauksaimniecības prasībām atbilstošo produktu īpatsvars;

nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas vai tās produktu kvalitātes rādītāju prasībām atbilstošu produktu īpatsvars;

lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām atbilstošu produktu īpatsvars;

sezonālo pārtikas produktu apjoms;

pārtikas produktu videi draudzīga piegāde, samazinot vides piesārņojumu ar izplūdes gāzēm no autotransporta un ceļa infrastruktūras slodzi;

kā arī pārtikas atkritumu rašanās novēršanas un radušos atkritumu nodošanai atkārtotai lietošanai pasākumi.

Ēdināšanas pakalpojuma līgumā ietver:

- ☐ prasību izpildes kontroles mehānismu un atbildību par līguma prasību neizpildi;
- ☐ pienākumu iesniegt paaugstinātas kvalitātes pārtikas produktu ražotāju un audzētāju sarakstu, kontaktinformāciju un apliecinājumu par sadarbību līguma izpildē;
- ☐ pasūtītāja tiesības veikt piegādāto pārtikas produktu izcelsmes un kvalitātes papildu pārbaudes.

JAUNAIS BŪVNIECĪBAS LIKUMS UN PUBLISKIE IEPIRKUMI

Būvkomersantu klasifikācija

- ❑ Lai pretendētu uz tādu būvdarbu veikšanu, kas pilnībā vai daļēji tiek finansēti no publisko tiesību juridiskās personas līdzekļiem, Eiropas Savienības politiku instrumentu vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, ja pasūtītājs ir publisko tiesību juridiskā persona vai tās institūcija, **būvkomersantam jāsaņem klasifikācijas dokuments** (23.panta pirmā daļa).
- ❑ Šā likuma 23.panta pirmajā daļā ietvertais priekšnoteikums pretendēšanai uz būvdarbu veikšanu piemērojams ar dienu, kad stājas spēkā attiecīgi grozījumi PIL un ADJIL, bet ne agrāk par 2016.gada 1.janvāri.

Citi ar iepirkumiem saistīti jautājumi

- ☐ Izmaiņas garantiju termiņos (2,3 un 5 gadi atkarībā no ēku grupas).
- ☐ LBN 501-06 atkārtota izdošana (līdz 01.07.2015.)
- ☐ Ārvalstu speciālistu atzīšana (MK noteikumi Nr. 610).
- ☐ Profesionālās darbības pārkāpumi (BIS)

JAUNĀS ES PUBLISKO IEPIRKUMU DIREKTĪVAS

Jaunās ES publisko iepirkumu direktīvas

- ❑ 2014/23/EK - Direktīva par koncesiju līgumu piešķiršanu
 - ❑ **2014/24/ES** – aizstāj 2004/18/EK
 - ❑ 2014/25/ES – aizstāj 2004/17/EK
-
- ❑ Jāpārņem līdz **2016.gada 18.aprīlim**

Jaunās ES publisko iepirkumu direktīvas

- ❑ Dalībvalsts var lemt piemērot izslēgšanu par:
 - ❑ vides, darba tiesību vai sociālo pienākumu, tostarp noteikumu par piekļuvi personām ar invaliditāti, nepildīšanu;
 - ❑ konkurences noteikumu pārkāpumiem;
 - ❑ intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem;
 - ❑ nozīmīgām nepilnībām agrāk noslēgtu līgumu izpildē;
 - ❑ smagiem profesionālās darbības pārkāpumiem.
- ❑ Samērīguma princips, atbilstoši pārkāpuma pierādīšanas līdzekļi.

Jaunās ES publisko iepirkumu direktīvas

- ❑ Nepamatoti lēts piedāvājums – piedāvājums, kurā nav ievērotas prasības sociālo un darba tiesību jomā vai vides tiesību jomā, kā arī 71.panta prasības attiecībā uz apakšuzņēmējiem (69.pants).
- ❑ Apakšuzņēmēji - jānodrošina pārredzamība apakšuzņēmēju ķēdē.

Jaunās ES publisko iepirkumu direktīvas

- ❑ Saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu vajadzētu vērtēt, pamatojoties uz labāko cenas un kvalitātes attiecību, kurā vienmēr būtu jāiekļauj cenas vai izmaksu elements.
- ❑ Šāds saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma vērtējums varētu tikt veikts, pamatojoties tikai vai nu uz cenu, vai izmaksu efektivitāti.
- ❑ Lai sekmētu orientēšanos uz augstāku kvalitāti publiskajā iepirkumā, dalībvalstīm vajadzētu atļaut aizliegt vai ierobežot tikai cenas vai tikai izmaksu kritērija izmantošanu.

Jaunās ES publisko iepirkumu direktīvas

- ❑ Ikreiz, kad līguma izpildes līmenim svarīga ir nodarbinātā personāla kvalitāte, līgumslēdzējām iestādēm būtu jāatļauj kā piešķiršanas kritēriju izmantot **organizatorisko struktūru, kvalifikāciju un pieredzi, kas raksturo personālu, kuram uzdota attiecīgā līguma izpilde**, jo tas var ietekmēt līguma izpildes kvalitāti un tā rezultātā arī piedāvājuma saimniecisko vērtību.
- ❑ Nodrošināta attiecīgā personāla iesaistīšana līguma izpildē, nomaiņa tikai ar pasūtītāja atļauju.

Jaunās ES publisko iepirkumu direktīvas

- ❑ Aprites cikla izmaksu izmantošana vērtēšanā:
 - ❑ iekšējās izmaksas (piemēram, pētniecības, izstrādes, ražošanas, transporta, lietošanas, apkopes un aizvākšanas izmaksas aprites cikla beigās),
 - ❑ izmaksas, kas saistāmas ar ārēju ietekmi uz vidi, (piemēram, piesārņojums, ko rada produktā izmantoto izejvielu ieguve vai ko rada pats produkts vai tā ražošana, ar noteikumu, ka tās var izteikt naudā un uzraudzīt).
- ❑ Vienota metodika, nozaru iesaiste.

Jaunās ES publisko iepirkumu direktīvas

- ❑ Balstīšanās uz citu uzņēmēju spējām (reālā iesaiste līguma izpildē, solidārā atbildība, tiesības prasīt, lai pats pretendents izpilda kritiski svarīgus uzdevumus) – 63.pants
- ❑ Pasūtītājiem nepārprotami jānosaka, kā piegādātāju apvienībai ir jāizpilda prasības par saimniecisko un finansiālo stāvokli vai tehniskajām un profesionālajām spējām, kas ir izvirzīti piegādātājiem, kuri piedalās vieni paši – 19.pants.

MVU piekļuve iepirkumiem

- ❑ Iespēja noteikt pienākumu dalīt daļās iepirkuma priekšmetu, kad vien tas iespējams, ierobežojumi iesniegt piedāvājumus visās daļās, daļu kombinēšana (46.pants).
- ❑ Ierobežojums minimālā apgrozījuma prasībai (2x piedāvātā līgumcena), prasība par attiecību starp pasīviem un aktīviem.
- ❑ Tiešie maksājumi apakšuzņēmējiem.

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?